

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1⁵⁰. — ESTRANGER, 2⁵⁰

Els èxits de la política del Bloc (Després del míting del diumenge)

En Marcel·lí Domingo.—Gracies a la pasterada
i al fracàs polític teu,
ja em arribat a *Igualada*.
Ara tu i la tarregada
tindreu d'anar a *Manlleu*.

L'espasa oscada

«Al cap de trenta mesos de guerra—escriu un diari francès—els Imperis centrals, amb les recents proclames dels seus emperadors, ens tornen a declarar la guerra.»

Si; no havent pogut fer la pau coixa, els dos emperadors tornen a alçar l'espasa. Però aquesta espasa seva d'avui, ja no és aquella «espasa esmolada» de què amb barbre orgull parlava anys enrera el frustrat emperador d'Europa. Ara alcen la «espasa oscada.» Dos anys i mig de guerra han omplert d'osques el glavi teütó.

Perquè veia aqueixes osques fatals, el Kaiser volia fer la pau. Ell, que ha obert la tràgica aixeta de la sang, al veure's perdut ha intentat tancar-la. I ja no pot. En la sang seràn ofegats els Imperis que amb la sang volgueren ofegar la llibertat del món.

Torna a alçar l'espasa el Kaiser alemany. Però el seu braç tremola. No lluu l'espasa seva sota el sol de la victòria. Les osques sinistres trenquen el seu brill. L'espasa esmolada és avui la dels al·liats.

Les deportacions belgues

LEMANYA haurà agotat tots els crims que pot executar un poble en guerra. Ha incendiat, ha violat, ha fusellat innocents, ha llençat a la mar, en una hora d'horrorosa he-

catombe, femelles i infants, ha bombejat ciutats indefenses, ha extès la seva mà protectora i absolvent damunt les matances de armenis i siris. No'n tenia prou. Era precis que sumés a les modernes crueltats, la resurrecció de les barbaries primitives, i ha imposat a França i a Bèlgica les deportacions en massa, la esclavitut violenta i col·lectiva.

Quan els alemanys entraren a Brussel·les, lligats als cavalls d'alguns qüefes anaven uns oficials belgues. Al venciment s'afegia l'escarni i se feien retornar les antigues costums de guerra, que consideraven al vençut com una cosa. En aquells oficials, conduïts com esclaus, se pressentien els dies presents de tortura belga, de tot un poble que se sent cridar: «caminal», «caminal», com un nou poble jueu llençat de la seva ciutat destruïda. Contra aquesta violació de totes les lleis humanes, contra aquesta agressió al Crist i a l'Home, no hi cab més que l'odi infinit a l'aguait de les futures jornades. Odiar amb les entranyes, odiar fins a morir, als alemanys i als que els defensen. I com que fins Déu, tot misericordiós, els Déus imaginats pels religiosos, també castiguen, desitjar l'arribada d'un dia de venjança. Mai en la meua ànima han florit els rencors. Ai mal que'm feria, responia amb el bé, i fins quan denigrava la doctrina de Jesús, matriu de totes les esclavituts, amava an aquell home que sempre sabia trobar un perdó en la seva ànima. Però ara no. Si pogués fer que's badés el mal damunt dels que estan

torturant al món, ho faria, i an allà on pugui arribar la meua voluntat, el faré. Tant de-bó que en els plàcids, en els sentimentals amics de Bèlgica, se'ls hi convertís en dolenta, aqueixa bona sang que en lloc d'avorrir els hi fa plànyer.

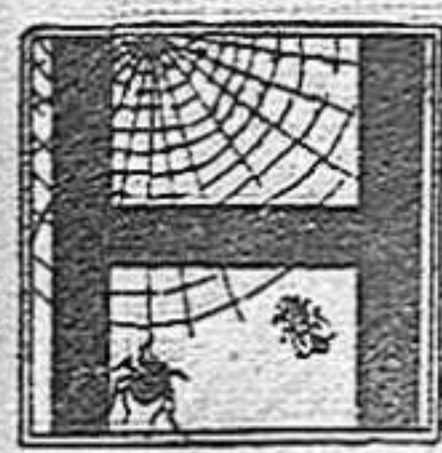
Confíem en uns homes que sempre se redreçaven com uns profetes de les justícies immanents. Aquests homes eren els anarquistes i els anarquitzants. Quan en terres de les quals no tenien gaires precisions geogràfiques, se perpetrava una crueltat o una injustícia, ells apareixen defensant als dolorosos inconeguts. Del Japó va arribar un dia la nova d'una condemna de mort i contra ella bergaren.

Aquests homes ara callen. Cent mil obrers dispersats, esclavitzats, torturats, no'ls comouen. Iguals als burgesos, diuen: «Què hi volen fer? Es la guerra. Els francesos farien igual.» Concedit, si així ho volen. Els francesos no ho farien, però si ho fessin, jo i els meus convertiríem el nostre amor en rencor. Ho executen els alemanys i els obrers nostres no han trobat encara una fraternitat pels belgues. I aquests belgues quan En Ferrer fou fusellat, ompliren protestant els seus carrers; aquests belgues aixecaren una estatueta an En Ferrer, quan vosaltres encara no heu posat una pedra damunt la seva fossa. I ara els veieu fusellats, escarnits, conduïts com a besties, i calieu. Per què? Perquè tot això és la guerra? I quan els alemanys enderrocaren la estatueta d'En Ferrer ¿que'n feien també de guerra?

Encara és hora de reparar aquesta imperurbabilitat i aquest silenci. O al menys saber perquè davant la més enorme de les infamies, l'anarquisme barceloní ha romput aquella solidaritat que abans oferia entranyablement a qualsevol dolor que escoltés per la terra.

PARADOX

El míting d'Igualada

EM assistit a molts mítins durant la nostra llarga vida política, però cap ens ha fet mai l'impressió que va causar-nos el de diumenge

prop-passat, celebrat a Igualada per elements del «Bloc Autonomista Republicà.»

Els mítins, tal com han vingut organitzant-se fins avui, apenes deixen mai rastre. Són una cosa buida, artificiosa; fets i rutinaris com una placa de fonògraf, si són fets fora de períodes electorals; sorollosos i cridaners quan els motiven unes eleccions; poques vegades sincers. Als vuit dies de celebrat un míting, ja no se'n recorda ningú.

En Marcellí Domingo, amb les seves energies, En Samblancat amb les seves cruesses i En Companys amb les seves generoses indignacions, posaren en el míting d'Igualada un alè tan intens d'honorades, de sinceritat i de valentia, que el poble se sentí amarad de convicció i enardit d'entusiasme.

No hi havia en el discurs d'En Domingo

ferireixen l'orella, sinó veritats nues i acusacions concretes que quedaven impreses per a sempre més en el cervell dels oients; no era l'oració d'En Samblancat aquella col·lecció de boniques paraules artificiosament enfile aquells períodes de buida sonoritat que sols rades però sense un esperit vivificador, sinó una carrera de vigoroses fuetades als de baix per sa covardia i als de dalt per sa desvergonya; no eren les imprecacions d'En Companys les vulgaritats cridaneres dels oradors poca-soltes, sinó les justes indignacions d'un cor honrat que's subleva davant l'espectacle de nostres miseries morals.

I el poble d'Igualada, republicà de soca-arrel, nèt de fanatismes, lliure de dictadures i d'imposades disciplines, desinteressat i generós, aplaudia amb tota l'ànima als homes abnegats que li parlaven, perquè veia en ells ben viva la seva fe republicana, perquè comprenia en ells una generosa i abnegada actuació i perquè aprenia d'ells la virilitat i la intransigència de la necessària protesta contra el règim.

El míting d'Igualada fou un èxit. I per a

fer-lo més sorollós, els peters jaumistes, des del *Correo Catalán* primer i publicant després a Igualada una fulla plena de tontes menaces i de bestials embusteries, contribuïren a donar-li més relleu. Mentres els jaumins demostraven una vegada més sa covardia i sa impotència, els republicans d'Igualada donaven una gallarda prova del valor amb que sostenen ses conviccions republicanes.

JEPH DE JESPU

El nou governador

SE diu Morote. Dir-se Morote, a Espanya, i sobre tot a Catalunya, representa un valor. D'En Lluís Morote, germà del nou governador, en tenim una grata memoria perquè fou sempre una energia democràtica, una fe irreligiosa, un entusiasme federal i una cordialitat per a Catalunya. En aquells dies perillosos de la Solidaritat, En Morote fou dels nostres.

Ignorem les condicions de don Josep Morote, però confiem en que'l nom serà la cosa. Quan se porta el cognom Morote no's pot procedir com una autoritat banal. Quan li parlin d'obres perillosos, de conspiracions vaguistes, de clandestins conciliàbuls, sabrà que la nostra policia, la major part de la premsa i totes les autoritats, viuen encara un «fin de siecle» en idees i en procediments. Si sent a parlar de separatismes, recordarà que'l patriotisme és el darrer refugi d'alguns brètols i d'alguns espavilats. Si escolta les veus que demanen coaccions neutralistes, sabrà prou que la neutralitat per a certes gentes representa la seva llibertat de predicar una desagradable extrangerització i la nostra persecució si diem el nostre fervor per França.

Sigui benvingut el nou governador. LA CAMPANA tal volta és la primera vegada que's treu el berret a l'arribada d'un governador, però aquest avui se diu Morote. I a *tout seigneur, tout honneur*.

Les bases doctrinals del senyor Royo

EN la nostra adolescència llegírem aquell setmanari de curta vida, anomenat *Catalonia*, que dirigia l'imponderable senyor Casas Carbó. I recordem que el dit periòdic publicava quasi cada setmana una secció que duia aquest títol: *Catalanistes inconscients*. Aqueixos, eren els enemics del catalanisme que, amb les seves propagandes contraproduents, servien la causa de Catalunya i afavorien nostres idees.

El senyor Royo Villanova, Vilanova o Villanueva és un d'aquests homes a qui el nom de «catalanista inconscient» escau d'un mode perfecte: L'actual Director General de primera ensenyança, amb les seves maniatiques disquisicions i els seus atacs contra el catalanisme, no fa sinó provar que la raó està del nostre costat.

La seva darrera conferencia sobre *Les bases doctrinals del nacionalisme* és una cosa que fa llàstima i compassió. Mai un home no havia mostrat tan nua la seva ignorancia, la seva tonteria. Temps enrera el senyor Royo va enfadar-se perquè'l nostre amic Rovira i Virgili va dir-li des de les columnes de *La Veu de Catalunya*, que era una «ubaga mitjanía de càtedra». Amb la seva conferencia científica, el senyor Royo ha demostrat que'l nostre company encara el va tractar massa bé. En efecte: aqueix senyor Director General no és mitjà. Es dolent, dolent del tot.

La conferencia del senyor Royo Villanova és una barreja de llocs comuns i de xistos infames. Aquell xisto de la *coronilla* retrata a un home de cos enter. El senyor Royo no havia d'haver parlat a la Academia de Juris-

prudencia, sinó a «La Bombilla», en nit de verbena.

Una de les coses més xocants que ha dit el senyor Royo és allò de que el pare d'En Durán i Ventosa, l'il·lustre Durán i Bas, no les aprovava les teories catalanistes que el seu fill i els correligionaris d'aquest sostenen. El senyor Director General de primera ensenyança d'Espanya no deu saber que els catalans, per a adoptar les nostres idees polítiques, no demanem permís als nostres respectables papàs...

FULMEN

Epigramàtiques

El tramvia es va parà perquè faltava *corrent*; cas tan *corrent*, que fins ja natural troba la gent. I amb el tramvia aturat, sentia jo la *corrent* d'aire, que m'ha encostipat del modo més innocent!... No hi ha, per seguí endavant el camí, res més prudent, que fer via, *caminant*, quan s'acaba la *corrent*!...

—On vas tan murriós i trist? Jo crec que te'n passa alguna! Si per cas ja m'ho pots dir amb tota desinvoltura, doncs ja sabs que't soc amic si un cas te manca ajuda... —Si estic bé del tot, jo't flic!, res me dol ni'm dona engunia... —Doncs crec que al veure't, m'he dit: Aquest minyó, sense dubte, fa cara d'havé patit! —De bè petit? Ai vatua!...

Una senyoreta, després de comprar, a l'anà a pagar, diu, ben poc discreta: —Ni mitja pesseta em rebaixa? Es raro! —Si vostè ho desitja, senyoreta Amparo, no hi tinc cap reparo, li treuré la mitja.

Es parlava, en una colla, de potins capellanescs, i de la colla, el més plaga, de sobte, aixís se les heu: —I això és lo que us meravella? Jo ho trobo molt natural! A vosaltres us sorprèn segons dieu, el capella que va amb alguna *fulana*... Doncs jo, quan ne trobo algún, sempre el veig amb la *sotana* i no s'hi fixa ningú!...

Una xicota, que havia de disfregar-se aquest any, la carota, a una amigueta mostrava. —Quant dius que val?— li fa aquella. —Tres pessetes, — l'altra li va contestar. —Noia!... la trobo carota. —Si! Barata no ho és pas!...

Referint-se a un lladregot que molt popular se feu, esplicaven a un tranquil: —Doncs quan el van tenir pres, encertes tu a quina banda el van dur, ja que ets tan llest? No ho endevines? A Ceuta! — I l'altre, el tranquil, s'asseu.

MIQUEL GUINART

CAMAMAS

El comandante Lobera y el comandante Saltos han enviado los padrinos a Marcellino Domingo. El diputado por Tortosa ha afirmado en un artículo, titulado «Héroes de industria», que el comandante Lobera, director-propietario de *El Telegrama del*

Rif, es empresario de teatro en Melilla y accionista de varias Compañías mineras y ferrocarrileras del Norte de Africa, y que el comandante Saltos es dueño de un parador o casa de vecinos, llamado «del capitán», en el que viven hacinadas una porción de familias pagando alquileres elevadísimos. Estos hechos no los niegan los señores Saltos y Lobera, ni consideran lesivo para su honor que se divulguen. Lo que reputan injurioso es el título del artículo y unos escolios que iban al final del mismo. Como Domingo no tenía propósito de agraviar, i nada más quería que constaran esos hechos y otros por el estilo, ha respondido a los padrinos de los citados comandantes que pueden dar por retiradas del artículo las expresiones que les parecen ofensivas, con tal que queden en pie los hechos, que es lo que importa. Y de este modo se ha zanjado la cuestión.

No es esta la primera vez que los señores militares se enfadan por lo que en público se dice o se escribe de ellos. Hace poco un autor dramático se ha visto obligado a retirar de una obra suya a un coronel que el citado dramaturgo había con rasgos que no gustaban a los heroicos coroneles que hay de telón afuera. Cuando Santiago Rusiñol estrenó «El héroe», algunos tenientes de esta guarnición fueron a desafiarle. El gran Santiago les recibió con mucha cortesía y les contestó gallardamente: «Amigos, yo no puedo batirme con ustedes. Tenientes, dicho sea esto sin ánimo de molestarles, hay muchos Rusiñoles no hay más que uno. Yo sólo puedo ir al terreno con Polavieja o con Primo o con Weyler o con otro de su categoría. Porque yo soy un capitán general de la pintura y del arte dramático, y un capitán general no vencido en Cuba, ni en Filipinas, ni en ninguna parte».

Nos abstenemos de comentar el paso de los señores Saltos y Lobera y el de los dignos y respetables coroneles de Madrid. La ley de Jurisdicciones nos ha amargado ya demasiadas horas, para que nos atrevamos a meter de nuevo los pies en ese terrible cepo. Desde que hay tanta gente con ganas de verme en presidio, se me van pasando a mí las ganas de ir. Mientras la ley de Jurisdicciones esté vigente o yo no cuente con medios para eludirlo, todo cuanto hagan los señores militares me ha de parecer bien. ¡Bravo, pues, por el comandante Lobera! ¡Bravo, por el comandante Saltos! ¡Bravo, por los coroneles madrileños!

Pero lo que en los militares es obligado que nos parezca bien, no podemos aplaudirlo ni aprobarlo en los paisanos. No vamos a repetir las parrafadas de Rousseau y de De Maistre contra el duelo. Ni a trasladar aquí ideas de aquel cuento de Azorín, titulado «La prehistoria», y que el filósofo de Yecla escribió cuando era persona decente. Pero si hemos de protestar de que cualquier pobre diablo, más o menos popular, se crea con derecho a pedirnos explicaciones, acerca del concepto que su conducta nos merece. Se os escapa cualquier día en un artículo el nombre de un rufián, de algún ex de esos de quienes todo el mundo se aparta con asco, le añadís al tal nombre un calificativo que ha llegado a ser inseparable de él, y ya tenéis al aludido hecho un puercoespín, pidiéndoles una rectificación o una reparación inmediata.

Esto es un acto de «chantaje» y de matonismo intolerable. Hay gente que no pudiendo apacentar y entretener la atención y la simpatía públicas con ideas, pretende forzarla con bravuconadas y con desplantas que aquí a nadie hacen mella. En Madrid ese procedimiento da resultado. En Barcelona, no. Castilla es tierra de valientes y allí se gana todo por pelotas. Por pelotas se calzó Lerroux la dirección de *El País*. Por pelotas se ha alzado Gómez Carrillo con la de *El Liberal*. Porque es un buen espadachín, es «El Caballero Audaz» redactor de *La Esfera* y *Nuevo Mundo*. Si el ejemplo cundiera, la política y el periodismo se pondrían inaguantables. El talento y el celo apostólico servirían de poco sin el acompañamiento forzoso de la audacia y el cinismo. De nada valdría tener ideas y saber escribir, de nada valdría esto, sin una vocación decidida de Matamoros o de asesino. Hay gachós que se batirían a cada triquitraque, y que se darían de cachetes con el lucero del alba. Pero, eso no basta para ser personaje.

Hay quien ridiculiza los lances de honor porque son una comedia. Pero, ¿serían aceptables, si no fueran una farsa? Un desa-

fío, si es broma, puede pasar. Pero si no, no. Yo no he mandado los padrinos a nadie, ni creo que los mande jamás. Para liquidar una cuenta con un enemigo no es necesario ir al terreno del honor. Cualquier terreno es bueno. Cuando me los han mandado a mí, los he acogido bien porque he supuesto siempre que se trataba de una parodia. Si no, los habría recibido con una vara de acebo. Yo, por cuestiones personales, raras veces abrigó sentimientos personales contra nadie. A los demás creo que debe pasarles lo mismo, porque no son peores que yo. ¿Para qué los duelos, pues? Teniendo buen corazón todas las cuestiones se arreglan. Esto no significa que hay que doblegarse ante los malvados y que no hay que tratarlos como se merecen. Si yo aceptara un duelo y observara que mi adversario tiraba a dar, y podía echar a correr, porque le iba a perseguir disparando hasta el cabo del mundo.

Los periodistas tenemos una idea absurda del valor de los demás, y en cuanto nos dicen que alguien nos busca, nos cogen calambreres y tembladera. Porque alguna de esas camamas gotescas, que se llaman lances de honor, han acabado trágicamente, como la cuestión Valera-Barcelona, nos parece que a todos nos va a tocar la negra. Y así no es extraño leer en la prensa rectificaciones que indignan. Parecidas a la de aquel fraile de la novela de Rizal, que, invitado a que explicara unas palabras, contestó: «En las injurias hay que distinguir las que se dicen *ab irato*, las que se dicen *in ore* y no *in corde* de las que se dicen *in corde*. Sólo estas últimas pueden ofender. Pero aun en ellas hay que distinguir si ya *in mente* preexistían por un motivo determinado o si vienen *per accidens* en el calor de la conversación. Porque nada más de las primeras puede dimanar agravio. Pero es preciso todavía separar...» Y así continuara el cogulla haciendo salvedades y distinguos hasta el día del juicio, si el ofendido no le parara los pies.

Sin embargo, en el periodismo, y especialmente en el periodismo republicano, lo clásico, lo tradicional es la gallardía, es la entereza. Ambas demostradas en todas las formas imaginables. Recordemos la cuestión Bonafoux-Iruete. Recordemos otras infinitas querellas de esas, en que los nuestros, vencedores o vencidos, se han sabido portar como hombres. Los republicanos hemos probado bastantes veces nuestra valentía. Soriano tiene el cuerpo lleno de heroicas cuchilladas. A Blasco le atravesaron una vez el muslo de un balazo, y en otra ocasión le hubieran agujereado el vientre, si la hebilla del cinturón no hubiera detenido el proyectil. Lerroux también ha tenido más desafíos que un caballero de la Tabla Redonda.

En Cataluña, como hemos insinuado, se suelen arreglar estas cosas más expeditamente. Y así, o despreciamos el insulto o le pegamos al que nos lo dirige un sopapo sin levantar acta del acontecimiento. En esto Díaz Retz es nuestro guía nacional, nuestro «representative man». Ofendido Díaz en *El Liberal* por Oteiza, no le envió a éste los padrinos. Le esperó tranquilamente en una esquina, y de un trancazo en la cabeza de su adversario, rompió la cabeza y la tranca.

ANGEL SAMBLANCAT

L'ombra

ALTRA vegada s'ha aixecat l'ombra del desaparegut encenent les passions i desbordant-se amb sa pàl·lida evocació.

Altra vegada el Mort, dut a les baralles humanes, ha sigut l'esca de les grans desavinences i de les faramalles discutidores.

Mal tancat son sepulcre, bellugada i poc fixa la llosa que el tanca, escampades les cendres, a cada moment serveix son record evocant-lo en la dura i aspra constància de la lluita—per a remoure estats d'opinió, encendre passions i fixar orientacions.

L'ombra del qui jau per a sempre és una mena d'arma que, segons qui l'esgrimeix, és ofensiva o defensiva.

A son albir la manegen i se'n serveixen amb apassionament i violència i no sembla sinó que aquell que en vida ja fou esca de

passions i pedra de fundacions i motiu de violentes campanyes, ha d'ésser també, després de mort, l'inici i fonament de tota llei d'escàndols i bullangues.

Darrerament, altra vegada la seva ombra, aixecada de l'etern silenci i de l'eterna pau, reflectant-se en les aigües del llac, les ha fet un moment—sols un moment—turbulentes.

Perquè se l'ha cridada l'ombra, ha vingut entre nosaltres, amb aquella mateixa estela que a lo llarc de la política espanyola va anar deixant abans d'empendre la darrera ruta vers el llac de Caront.

Es una ombra que passa damunt dels destins d'Espanya i projectada en les discussions dels homes d'una mateixa família política.

Es una ombra que ara, quan és evocada i apareix, porta de les infinites llunyaneries silencioses on reposa tot el ressò tràgic de les tenebres on se congria la tempestat.

Quina mena de no sospitada i definitiva condemna arrocega, per a tots, darrera seu aquesta tràgica ombra pàl·lida que presideix en l'hora enguniosa de les revelacions, les nostres temors minces i covardes? Quina llei de dissort fatal i no remeiable ens evoca la seva aparició en l'hora negra dels dissentiments?

Darrera d'una ombra fem via pels camins del món i ella ens obra o ens tanca les portes de tots els palaus de l'avenir. Miserable seguici d'una ombra, la llarga caravana de les nostres vides, té en la seva realitat esmaperduda la tremolor de les ànimes porugues. L'ombra ens guia, però ens perseguix. L'ombra ens parla, però ens mana.

¿No podem jamai redreçar-nos contra l'ombra, guardar ses cendres, fixar la llosa, tancar el sepulcre?

Dos camins ens resten. O deixem que els morts dormin en pau o anem d'una vegada per sempre a una definitiva, justa i neta revisió de la qüestió Ferrer.

MARCEL

Sonata XLV

O vaig poguer anar-hi i a fè que em sabé força greu. Per lo que he llegit després, tant En Companys com En Serra, tant En Domingo com

En Samblancat ho feren de primera.

L'oratoria pintoresca d'En Serra ja la coneixem i de tots és sabut com arrocega als públics. En Domingo en va dir, no quatre, sinó dotze o noranta de fresques, d'aquestes fresques que com el ventet d'aquests dies escalfen les orelles del que n'és agracià; ja li deuen coure, ja, pobre senyor, si li han deixat enterar-se'n. Sembla una mona En Marcellí Domingo; jo crec que és per això que no li fa por enfilar-se a dalt de tot. En Lerroux, que està tan gras, bramava com un lleó, però com que no podia pujar, des de dalt li contestaven:—Canta! Canta...

A qui m'hauria agradat escoltar és a l'Angel Samblancat; mai li he sentit cap arenga i em semblava que deuen ésser cosa bona. Aquests borinots de *La Lucha* anunciaren la publicació del discurs *entero* i *pronunciado*, però *naranjas*! i per això et gastes cinc cèntims cada dia... Vattia el món! Vattia el món! que deia aquell que assassinà an En García Victori.

Ja tenim governador nou: un tal Morote que a casa seva el coneixen; té el mèrit de ésser germà d'aquell don Lluís que era un bon amic de Catalunya. Veurem si segueix les inspiracions del difunt. Millor que el Suárez suposem que sí, ho serà. De totes maneres jo no sé perquè no deixen de governador perpètuu an En Die i Mas. Aquest les mata *callando*, no fa soroll, no empipa; és com si no tinguéssim governador i això és un gran aventatge.

I quan s'en va l'alcalde? Mai, diu? Homes, trobo que el tindrien de treure. Els regidors li han dit tot i li han fet tot, la gent s'en riu i ell serió que serio al peu del canó. Saben què m'en penso? Que això de mantenir-lo en el lloc que ocupa és una venjança de l'Alba i En Romanones per les campanyes dels regionalistes i En Domingo al Parlament.

Creieu-ho, sí, la qüestió és fer la tinyeta a

Catalunya; ens tenen rabia. Heu vist aquest ximplet de Royo Villanova? Royo vol dir Roig i ja sabeu que:

«Home roig i goç pelut, primer mort que conegut.»

Doncs, sí, aquest roig s'en anà a l'Acadèmia de no sé què de Madrid i allà va que trona. Lo que no comprenc és com continúa en son càrrec oficial un senyor que s'atreveix a insultar en públic, no an En Prat de la Riba, sinó al president de la Mancomunitat de Catalunya. En fi, tant se val, un goç que lladra a la lluna.

I ara, si volen venir, m'en vaig a veure els tres toms; de passada miraré les capelletes que hi ha en les cotxeries, després compraré un tortell i després faré beguda.

Sempre m'ha agradat celebrar dignament les festes assenyalades. I sant Antoni n'és una.

Volen beure ara? Som-hi.

MORITZ IX

Banquet a l'Angel Samblancat

Dissabte vinent es celebrarà, en el nou restaurant «Refectorium», el banquet que, en honor d'En Angel Samblancat, organitzen uns quants escriptors barcelonins.

A l'esmentat banquet se li vol restar tota significança política, oferint-se únicament a l'home de lletres, plè d'una pura i brava energia.

Per a aconseguir-ho, se procurarà que a l'àpet hi concorrin sols periodistes, escriptors i alguns amics íntims de l'homenatjat.

En les Redaccions de LA CAMPANA DE GRACIA, *L'Esquella de la Torratxa*, *La Lucha*, i *El Diluvio*, s'admeten les adhésions i es despatxen els «tickets».

CADA HÚ PARLA DE LA FIRA...

Dos desconeguts se troben, sols, en un vagó d'un tren i, posats a armar conversa, per fer el viatge més breu, ¿de què s'han d'ocupar, els pobres, després de parlar del temps, sinó de la fonda crisi que per tot arreu se sentí...?

—Jo no sé—diu el més jove— a quin punt arribarem, si les coses continuen enredant-se. Clamoreig com el d'avui, no l'havia sentit mai.

—Bé—fa, somrient, l'altre—és el gran vici nostre; aquí tot ho exagerem: en quant veiem passà un burro, ja ens sembla que'n passen deu. Es clar que la guerra causa més o menys desgavell en la nostra economia, però ¿no porta també un cúmul de beneficis en molts sectors?

—Jo no'ls veig.

—Perquè patiu de ceguera o teniu, com molta gent, l'obsessió del pessimisme. Sinó, feu-me la mercè de mirar tot lo que'ns volta. ¿No veieu el traqueteig dels barcos que entren i surten dels nostres ports? ¿No noteu l'activitat prodigiosa dels nostres carrils?...?

—I què?

¿Què vol dir això? —Que la vida té un moviment tan intens que per tot arreu traspua. Desenganyeu-vos hereu: la guerra, per certs països sens dubte és un gran flagell, però, pel nostre?... Horròritza el riu d'or que incessantment travessa la frontera, escampant-se en amples recs per Espanya.

—No m'explico, doncs, què dimontri ho deu fer que jo no'n veig ni una gota de aquest riu. Tan al revés haig de parlar de la fira, que confesso que ni sé com viure, ni de quin modo equilibrarà a fi de mes els gastos amb els ingressos... —Ja és estrany...

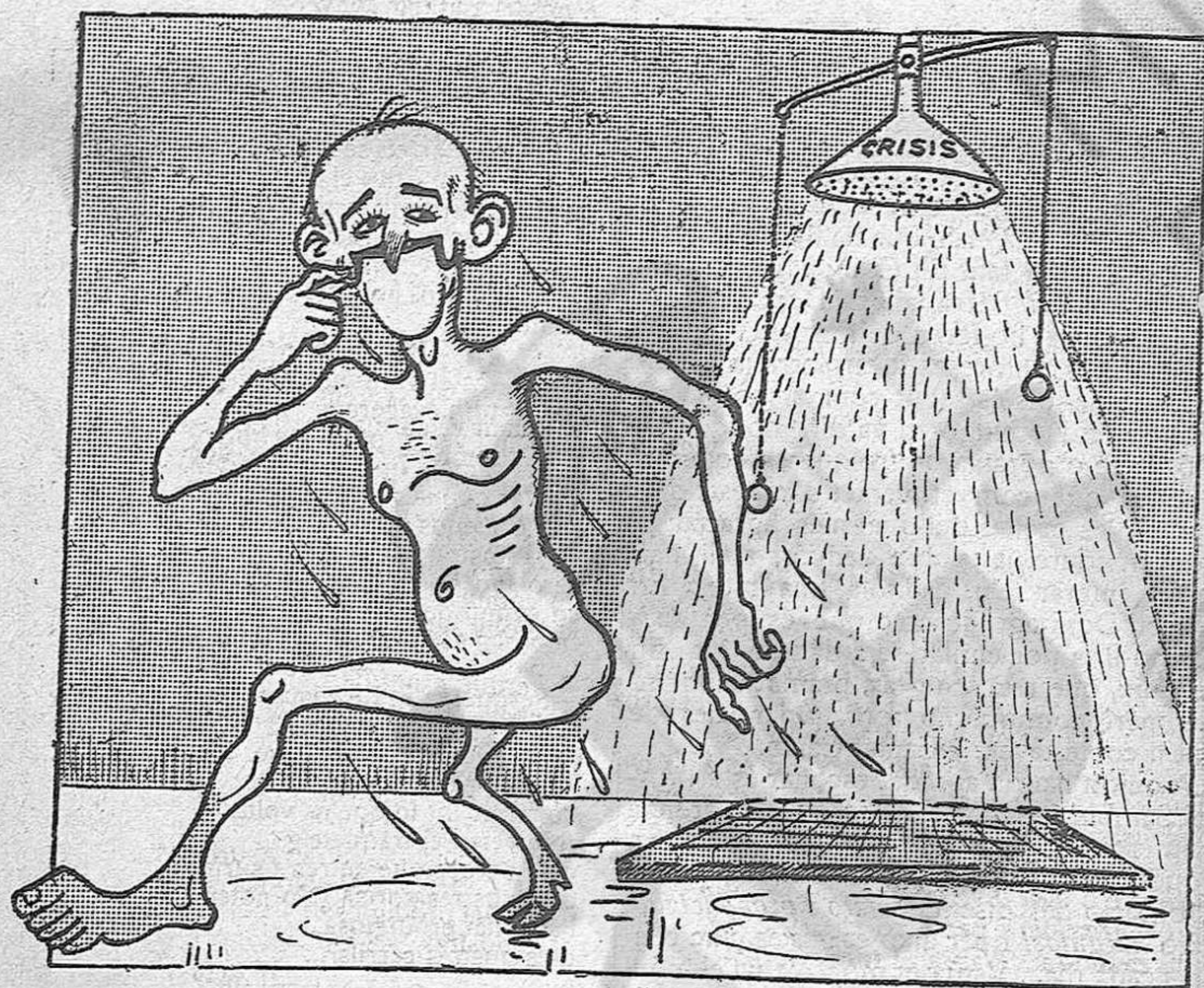
—I a fè de Déu, que no és pas que no treballi ni que malgasti en plaers

El "llorito" imperial

—Si no'm voleu donar la llibertat, al menos doneu-me patata!...

Després de la dutxa

—Jo,... tan fresquet!

un sol cèntim...
—Es raríssim...
—Ja ho crec!... No ho pot pas ser més.—

En aquest punt del col·loqui, l'interlocutor més vell pregunta tot seriós a l'altre:
—Escolteu, vos, de què feu?
—Soc un infeliç manobre i guanyo setmanalment dinou pessetes i mitja. I vos, en què us ocupeu?
—Jo faig l'exportació: compro tots els queviures que veig i després, a corre-cuita, els envio a l'estranger.

C. GUMA

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 12 AL 18 DE GENER DE 1917

Per terra

Al front occidental, el canoneig s'ha fet més violent. Els anglesos, al nord del Somme, han pres un troç de trinxera alemanya, d'uns 1,200 metres, fent un parell de centenars de presoners.

Al front rus, els combats del front de Riga han parat.

Al front italià, augment de canoneig cap a la banda del Carso. Els austriacs han fet esclatar una mina molt grossa, que en part ha fet mal a ells mateixos.

Al front de Macedònia, cap fet important. El mal temps dificulta les operacions.

Al front romanès, l'avenc dels austro-germano-búlgaro-turcs ha estat deturat. A més els russo-romanesos han emprès atacs importants, fent recular els enemics en diverses bandes i recuperant la població de Vadeni, al sud de Galatz.

Al front de l'Egipte, els anglesos han derrotat novament als turcs a Rifah, fent-los 1,600 presoners i prenent-los canons i material. Tota la península del Sinai està neta de turcs.

Al front de Mesopotàmia, els indo-anglesos segueixen novament cap a Kut-el-Amara.

Per mar

Estem en una mala temporada respecte d'enfonsaments de vaixells de guerra aliats.

Després dels cuirassats francesos *Suffren* i *Gaulois*, ha estat enfonsat al Mediterrani el cuirassat anglès *Cornwallis*, de 14,000 tonelles. Quasi tots els tripulants s'han salvat.

A més, el cuirassat italià *Regina Margherita*, de 13,000 tonelles, ha topat amb dues mines al mar Adriàtic, i ha anat a fons, ofegant-se la major part dels que hi anaven, entre ells el general Bondini, quefe del cos expedicionari italià de l'Albania, amb son Estat Major.

Per últim, el creuer japonès *Tsukuba*, ha fet explosió al port de Yakusoku, havent-hi 400 víctimes.

Per l'aire

Segueix essent considerable l'activitat aèria. Avions italians i francesos han tirat bombes damunt els navilis de guerra austriacs, refugiats al port militar de Pola.

REPICS

AVIAT farà un any, senyors germanòfils, que'ls alemanys havien de pendre Verdun en poques hores!

Ja poden estar contents. [Tot un any en pleno èxit! Hauràn d'acabar com aquell empresari «cerrado por éxitos». Que és a lo que's va precisament, senyors germanòfils!]

A la Diputació, cada sessió hi ha tràngul. Sembla que tot ha d'acabar capgirat. Però... passa la sessió... i no passa res. Mai passa res.

Aixís dona gust. Aixís dona gust viatjar. ¿No, senyor Puig?

El *Dia Gráfico* amb uns encapçalaments de pàgina que semblen redactats a Vitigudino se l'empren contra els liberals intervencionistes

heu's-aquí el mite invertit. Els molins de vent, imaginant-se gegants,

¡Alguna vegada havíem d'estar conformes!
Els radicals fan un homenatge an el senyor Morales Pareja.
Ens hi adherim de tot cor.
Aquesta l'han encertada.

Els germanòfils han organitzat una serie de conferencies científiques.

No figuren entre els conferenciats els redactors de *El Tiempo*, ni de *La Tribuna* ni de *El Dia Gráfico*.

Desagraits!
Es a dir... desagraits... i previsoris!

El senyor Mir i Miró ha pronunciat dos discursos més a la Diputació.

Aquest home és un benemèrit de la paraula. Aviat li hauràn de fer un jubileo, és dir, l'hauràn de jubilar.

Els periodistes barcelonins que anaren a Madrid per mor d'uns afers de la Cooperativa foren obsequiats per el nou governador senyor Morote amb un té.

¡Si que ha començat aviat el *te governadorus laudamus!*

En Suárez Inclán se despedí de Barcelona a la francesa.

Ja feu bé, ja! Perquè el seu mal no volia soroll!

En Die'i Mas ja pot descansar. Per ara no li correspon fer més bunyols.

Ja n'ha fet prou, com hi ha Déu!

Finalment el propi Romanones va donar-nos la clau de l'enigma.

La darrera crisi fou senzillament «una contes-tació al exterior».

Però... ¿és que'ns havien preguntat alguna cosa?

Encara... bé ens tenen prou consideració!...

Ben merescut l'homenatge que els obrers municipals han dedicat an En Dessy Martos.

Sí, senyor.

L'home que's desviu per a que els altres cobrin quatre pessetes bé val la pena que sigui obsequiat amb un *vermouth*... que val un ral.

Olé per En Dessy!

Una piadosa dama ha regalat a la Verge de la Mercè unes riquíssimes arrecades plenes de perles i brillants.

Els pobres de la barriada poden estar satisfets.

No és que se'ls hagi acabat la miseria, precisament... Però arri poc o molt!... ja tenen amf qué badar.

Comfessem que «La Lliga» ne sab, de fer propaganda.

Ara mateix amb motiu de un homenatge que's volen dedicar els seus homes, s'ha demostrat clarament.

Se tracta de recullir firmes per a un àlbum que s'entregarà an En Cambó i comparses. I sabeu com el titulen aqueix àlbum?...

Llibre d'honor de Catalunya.

Tot ben gros, ben groixut: LLIBRE! HONOR!... CATALUNYA!

Pobrets!... fa tant temps que se'ls va morir l'àvia!...

Tant mateix els diputats de «La Lliga» aniràn d'excursió de propaganda a Bilbao la setmana entrant.

Aparteu les criatures.

Ja veureu com, davant d'ells, els *Altos Hornos* se tornaran petits.

Sant Antoni migrat.

Els cotxers, aquest any, no han sortit a fer els Tres Toms.

Per lo que de clerical té la cerimonia, quasi bé seria qüestió d'alegrar-nos-en.

I per lo que té de fatxenderia també.

La nota de color, és l'única cosa que fa llàstima que's perdi.

Un capellanet de la Catedral de València s'ha prestat espontàniament a quelitreguessin del còs un litre de sang per a traspasar-la a un noi que's moria.

D'això en diem un sant varó i un home cristià. Que aprenguin els bisbes.

I els altres, que sacrificuen sang de guarda-rròpia.

Un retall del setmanari anticlerical *L'Asino*, de Roma:

«Si un dia sortís un anunci redactat en aquests termes:

«S'ofereixen 1,000 joves mil·lionaris per a casar-se amb joves monges; i 1,000 senyorettes mil·lionaries per a casar-se amb joves capellans»...

«Quants i quantes resistirien la temptació?»

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8